

Gairebé un 70% de les obres de la Barcelona Olímpica en mans de constructores de Madrid

Fer-se d'or amb el 92

Milers i milers de milions de pessetes s'han contractat en concepte d'obres a Barcelona 92 i s'han repartit entre més d'un centenar de constructores. D'aquestes, gairebé un 70% ténen la seu a la capital d'Espanya, on evidentment aniran els previsibles beneficis.

Una de les raons que han reactivat el món de la construcció, després d'uns anys d'estancament econòmic, ha estat la concessió dels Jocs Olímpics de 1992 a la ciutat de Barcelona. Aquest fet ha possibilitat una sèrie d'actuacions urbanístiques i d'infraestructura a la ciutat comtal que han accelerat els mecanismes, fins no fa gaire adormits, de les empreses constructores.

A més, el que ha impulsat de forma definitiva el creixement econòmic del món de la construcció a Catalunya ha estat òbviament la inversió econòmica, tant privada (326.325 milions de pessetes) com pública (442.043 milions), que s'ha concentrat essencialment a la ciutat comtal. Parlar de contractació d'obres i d'inversions a Barcelona amb una relació directa o indirecta amb els Jocs del 92 és establir la unitat de mesura en milers de milions de pessetes; només d'aquesta manera es poden manejar les xifres amb un mínim d'agilitat.

En concret, sobre un total de 242.818 milions de pessetes d'obres contractades per les administracions central, autonòmica i local a Barcelona relacionades amb els Jocs Olímpics de 1992, un 93'9% (228.246 milions de pessetes) es distribueix entre 15 constructores, entre les quals figuren les més importants del sector. La resta, prop d'un centenar, es reparteixen obres amb un volum econòmic que no arriba a sobrepassar l'1%.

Entre les obres que es consideren relacionades amb Barcelona 92 destaquen la construcció del primer i segon cinturó, del cinturó del litoral, les àrees olímpiques de Montjuïc, de la Vall d'Hebron i del Poblenou, les subseus olímpiques, la remodelació de l'aeroport del Prat i la millora de les telecomunicacions.

La inversió calculada (privada i pública) del total d'obres que se'n realitzaran -tot i que algunes d'elles no seran acabades fins a més tard de la celebració dels

Les constructores es reparteixen el pastís olímpic.

Jocs Olímpics del 92— suma 768.369 milions de pessetes, que és una quantitat notablement superior a la prevista en un principi -237.000 milions segons els càlculs econòmics de l'any 1985 de l'Oficina Olímpica.

Al marge d'aquests 768.369 milions, hi ha també altres inversions que s'efectuaran pròximament a Catalunya, un exem-

ple de les quals seria la que duu a terme Telefònica en la millora de la seva xarxa, de 240.000 milions de pessetes.

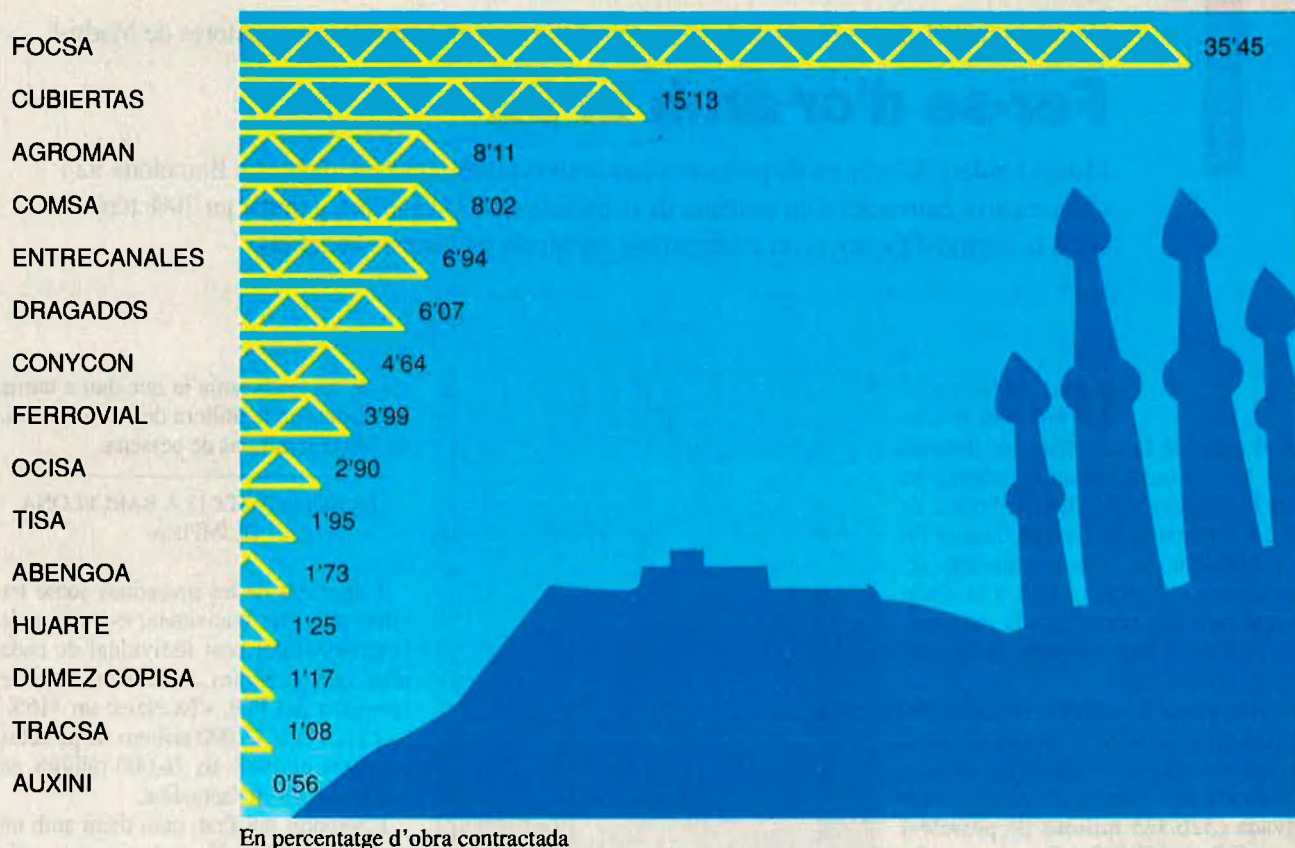
LES KOPLOWITZ I LA BARCELONA OLÍMPICA

L'augment de les inversions sobre les xifres previstes inicialment és a causa de l'increment del cost individual de cada obra, que en alguns casos, com en el de l'aeroport del Prat, s'ha elevat un 116%, en passar dels 12.000 milions de pessetes previstos el 1988 als 26.000 milions en què es valora en l'actualitat.

L'aeroport del Prat, com diem amb un cost de 26.000 milions de pessetes, n'és representatiu també, perquè el seu càmput dins del total de les obres relacionades amb els Jocs Olímpics de Barcelona 92 ajuda notablement al fet que FOCSA (Fomento de Obras y Construcciones, SA) se situï al capdamunt de les constructores que actuen a Barcelona 92.

Concretament, FOCSA té contractades obres per un valor aproximat de 81.000 milions de pessetes, entre les quals cal destacar el tram de la via Júlia-Meridiana del segon cinturó, part de la pota nord del segon cinturó, el nus de la Trinitat (al costat de Cubiertas i MZOV), l'auditori de l'Estació del Nord, la subseu Olímpica de Castelldefels, la segona fase de la urbanització de l'anella olímpica de Montjuïc (juntament amb Cubiertas i MZOV), i part dels accessos a l'àrea olímpica de Montjuïc.

FOCSA, com se sap, està en mans de les germanes Alicia i Esther María Koplowitz, mitjançant l'empresa Construcciones y Contratas i accionistes afins a elles, amb els quals controlen un 65 % de les accions de la companyia. Això fa que, malgrat que FOCSA és una empresa amb una forta tradició en el món de la construcció a Catalunya, els beneficis que generen les obres contractades al Principat amb vista al 1992 vagen en

OBRA CONTRACTADA PER LES PRINCIPALS CONSTRUCTORES DE BARCELONA'92

VICTOR NAVARRO

gran part, via Construcciones y Contratas a incrementar les arques del *clan* Koplowitz a la capital de l'estat.

L'adjudicació d'obres *olímpiques* a empreses en l'actualitat no catalanes és la constant majoritària de les contractacions a què ens referim. De les quinze primeres empreses adjudicatàries de Barcelona 92, els beneficis que revertiran a Madrid s'elevan a gairebé un 70% del global contractat.

Retornant a les germanes Koplowitz, s'ha desmentat que la seva principal empresa (97'9% de les accions), Construcciones y Contratas S.A. (Conycon), amb seu a Madrid, ha obtingut de moment un 4'64% de les adjudicacions, que en xifres absolutes representen al voltant dels 10.700 milions de pessetes. Entre les més importants cal destacar els pisos olímpics de la Vall d'Hebron —juntament amb la Corporació d'Obres Internacionals (COISA)—, el sistema informatitzat-gestió del trànsit, i part del primer cinturó.

La inversió prevista a la vila dels periodistes de la Vall d'Hebron, pressupostada en 8.000 milions de pessetes, és, segons fonts consultades per EL TEMPS, una xifra susceptible de ser considerada

amb tota mena de reserves, ja que per l'envergadura de les obres que s'hi realitzen, aquests 8.000 milions resulten una quantitat valorada com a excessivament baixa.

Entre FOCSA i Conycon, Alicia i Esther María Koplowitz, amb més d'un 40% d'adjudicacions d'obres, s'han distingit com a líders destacades de la construcció espanyola en l'apartat *olímpic*.

LA LLISTA DE LES CONSTRUCTORES, DOMINADA PER MADRID

La segona constructora pel que fa a les contractacions de Barcelona 92 és Cubiertas y MZOV, amb un 15'13% del total (34.868 milions de pessetes). Cubiertas y MZOV, si bé té les seves oficines principals al carrer d'Ayala de Madrid, la família catalana Messa Buxareu controla un alt percentatge de les accions de la companyia, que comparteix amb Entrecanales y Tavora, el Banco Pastor i diversos accionistes estrangers.

Les contractacions de Cubiertas y MZOV SA. són, entre altres, els trams Montbau-Valldaura —del segon cinturó— i el de Collblanc-Renfe —de la pota sud del

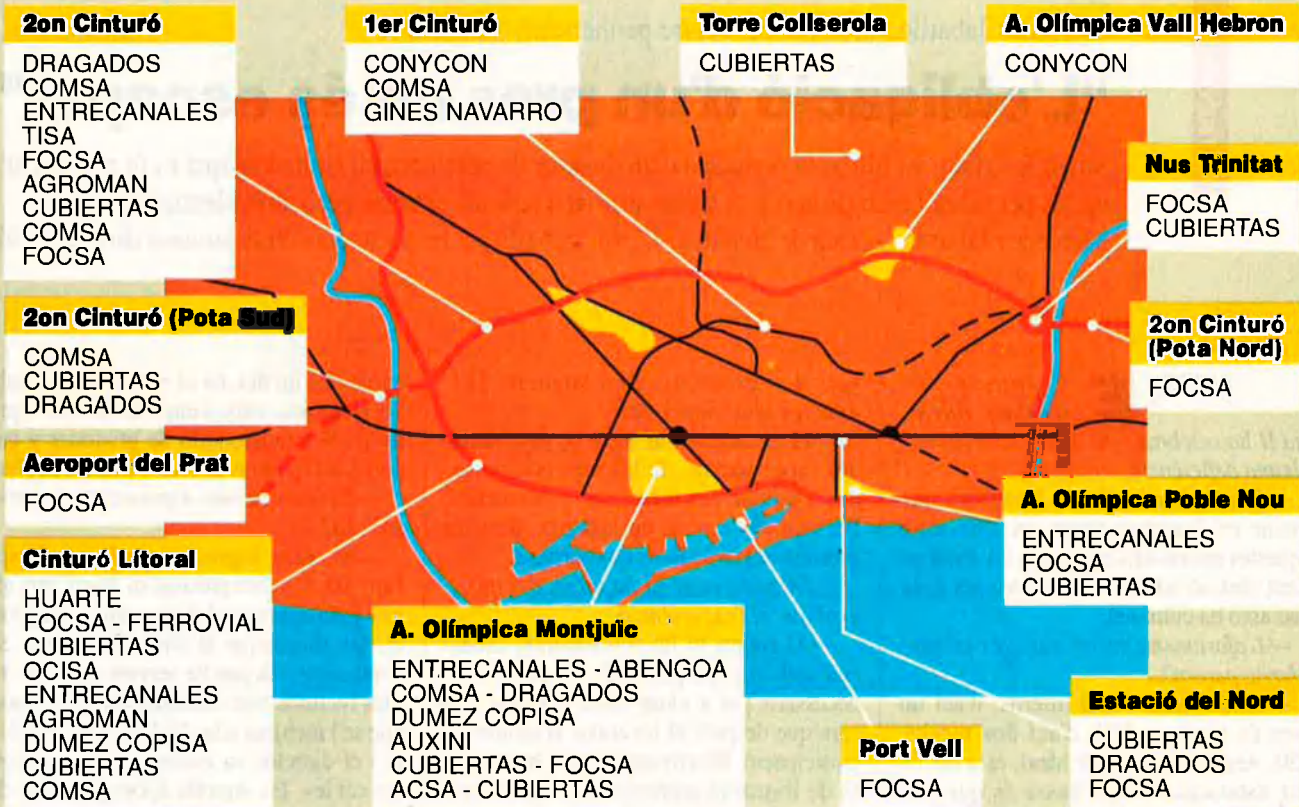
segon cinturó—, el traçat de la plaça del Palau i de Sant Andreu del —cinturó del litoral—, el nus de la Trinitat (junt amb FOCSA); part de l'Àrea Olímpica del Poble Nou, de l'Estació del Nord i dels accessos a l'Anella Olímpica de Montjuïc; i la torre de Collserola.

A Cubiertas y MZOV SA. la segueix en tercer lloc en la llista de contractacions de Barcelona 92, l'empresa Agroman, controlada per Banco Español de Crédito (BANESTO), amb un 8'11 % (18.700 milions de pessetes).

Les obres que atorguen a Agroman aquest lloc privilegiat quant a volum d'obres contractades són, essencialment, la vila dels periodistes de Montigalà-Batlòria, a Badalona, amb una inversió de 13.000 milions de pessetes; i els trams de Jordà-Montbau —del segon cinturó— i de Sant Adrià —del cinturó del litoral—, junt amb Ferrovial i OCISA.

Quant a la vila dels periodistes de Montigalà-Batlòria, on es construeixen 900 vivendes que durant la celebració dels Jocs hauran d'albergar aproximadament 5.000 periodistes de tot el món, el banc de Mario Conde hi fa un bon negoci, ja que al marge d'Agroman —cons-

OBRES OLÍMPIQUES I PRINCIPALS CONSTRUCTORES

VÍCTOR NAVARRO

trucció—, hi actua de promotora l'empresa Levitt-Bosch Aymerich, també vinculada a Banesto.

COMSA, amb un 8'02 % de contractació (18.500 milions) es troba en el quart lloc de la llista de constructores, i podem dir que és de les poques companyies capdavanteres estrictament catalanes. Amb seu al carrer de València de Barcelona, COMSA està controlada per la família Miarnau Banus, i té adjudicades com a obres més importants els trams Pearson-Can Caralleu —del segon cinturó—, Diagonal-Collblanc i Renfe-Carretera del Mig —de la pota sud del segon cinturó—, i el Palau Sant Jordi de Montjuïc, juntament amb Dragados.

En cinquè i sisè lloc hi ha dues importants constructores madrilenyes, Entrecanales y Tavora amb un 6'94 % (16.000 milions), i Dragados y Construcciones, amb un 6'07 % (14.000 milions).

Entrecanales y Tavora, dirigida per Juan Crisostomo i José María Entrecanales de Azcarate, posseeix per la seva part vora un 15 % de Cubiertas y MZOV; i Dragados y Construcciones, que és l'empresa més gran del sector, amb 12.290 treballadors i un capital escriturat de

2.101 milions de pessetes, està controlada directament o indirectament pel Banco Central, amb un 40 % d'accions.

VORA UN CENTENAR DE CONSTRUCTORES

Les obres contractades per Entrecanales y Tavora són, entre altres, els trams de Can Caralleu-Iradier —del segon cinturó—, del Poblenou —del cinturó del Litoral (juntament amb OCISA)—, part de l'àrea olímpica del Poble Nou i de l'Estadi Olímpic de Montjuïc.

Dragados y Construcciones, per la seva banda, té l'adjudicació dels trams Diagonal-Pearson —del segon cinturó—, i de l'enllaç amb el cinturó del litoral de la pota sud del segon cinturó, part del Palau Sant Jordi de Montjuïc, l'estació d'autobusos de l'Estació del Nord, i els habitatges de la Universitat Autònoma de Bellaterra, que el 1992 allotjarà la policia.

Després de Conycon (7è lloc), hi ha dues empreses madrilenyes més, en concret Ferrovial i OCISA. Ferrovial, presidida per Rafael del Pino, i OCISA, per Jesús Roa, amb més de 3.000 treballadors, tenen contractades les següents

obres: els trams de Colom del cinturó del litoral (Ferrovial juntament amb FOCSA), de la Vila Olímpica del Poble Nou del cinturó del litoral (OCISA i Entrecanales), i de Sant Adrià del Cinturó del Litoral (Ferrovial, OCISA i Agroman), i Girona-Banyoles més la variant de Girona de la Subseu Olímpica de Banyoles (Ferrovial).

TISA, Abengoa, HUARTE, Dumez Copisa, TRACSA i Auxini, amb percentatges que no arriben al 2%, es reparteixen la resta de les obres relacionades amb Barcelona 92, i completen la llista de les quinze constructores. Totes elles sumen el 6'49% de l'obra contractada, que amb xifres absolutes s'acosta als 18.000 milions de pessetes.

Ginés Navarro, ACSA, Orona, Roset, TEVISA, TEXSA, Centralsug, Deconca, Fercaver, OSHAE, Olimpex Ibérica, Folcra, Wanner y Vinas són, entre altres, les constructores del gairebé centenar d'empreses amb percentatges que no arriben a l'1% de l'obra contractada. Entre totes elles sumen un total del 6'1%, que representen més de 14.500 milions de pessetes.

Eduard Company